

Smernice za uporabo digitalne tehnologije

pri predmetu

NEMŠČINA

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Zbirka Smernice za uporabo digitalne tehnologije

ISSN 2784-5648

Smernice za uporabo digitalne tehnologije pri predmetu nemščina

Publikacija je posodobljena verzija gradiva *Smernice za uporabo IKT pri predmetu nemščina (2016)*.

Avtorice:

dr. Liljana Kač, Zavod RS za šolstvo
Simona Granfol, Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana
mag. Milanka Sobočan, Zavod Antona Martina Slomška Maribor
Manica Medved, Zavod Antona Martina Slomška Maribor
Valerija Šijanec, Osnovna šola Odranci
Mojca Pacek, Osnovna šola Šmarjeta
Mojca Velušček, Osnovna šola Medvode

Urednica: dr. Inge Breznik

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Izdal in založil: Zavod RS za šolstvo

Predstavniki: dr. Vinko Logaj

Urednica založbe: Andreja Nagode

Spletna izdaja, 2. verzija

Ljubljana 2021

Publikacija ni plačljiva.

Publikacija je dosegljiva na https://www.zrss.si/pdf/DTsmernice_nemscina.pdf

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada – projekt Pedagogika 1:1 za udejanjanje personaliziranega in sodelovalnega učenja ter formativnega ocenjevanja.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](https://cobiss.si)-ID [60925443](https://cobiss.si)

ISBN 978-961-03-0548-4 (PDF)

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

Vsebina

A – Izpis iz učnega načrta, vezan na uporabo digitalne tehnologije in vključevanje kompetenc pri predmetu nemščina 4

A1 – Izpis iz UN, vezan na uporabo digitalne tehnologije in vključevanje kompetenc pri predmetu nemščina za OŠ 4

A2 – Izpis iz UN za GIM in kataloga znanja v SPI, SSI in PTI, vezan na uporabo digitalne tehnologije in vključevanje kompetenc pri predmetu nemščina 7

B – Dodatni didaktični napotki za uporabo digitalne tehnologije pri predmetu nemščina 11

B1 – Pregled izbranih (možnih) dejavnosti učencev/dijakov z osmišljeno uporabo digitalne tehnologije pri predmetu nemščina 11

B2 – Seznam obstoječih e-gradiv in e-storitev za predmet nemščina oz. dostop do njih 19

Opomba

V gradivu so uporabljene kratice: DT – digitalna tehnologija; OŠ – osnovna šola; SŠ – srednja šola; GIM – gimnazija; SPI – srednje poklicno izobraževanje; SSI – srednje strokovno izobraževanje; PTI – poklicno tehniško izobraževanje; TJ – tuji jezik; UN – učni načrt; VIO – vzgojno-izobraževalno obdobje.

A

Izpis iz UN, vezan na uporabo digitalne tehnologije in vključevanje kompetenc pri predmetu nemščina

A1

Izpis iz UN, vezan na uporabo digitalne tehnologije in vključevanje kompetenc pri predmetu nemščina za OŠ

V učnem načrtu za nemščino kot prvi tuji jezik v osnovni šoli (2016) je uporaba digitalne tehnologije vključena v razvijanje digitalne pismenosti na strani 9.

Digitalna pismenost

Učenci pri pouku nemščine kritično uporabljajo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo za pridobivanje, vrednotenje in shranjevanje informacij, za njihovo tvorjenje, predstavitev in izmenjavo ter za sporazumevanje in sodelovanje v mrežah na svetovnem spletu. Učenci razvijajo zmožnosti uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije tako, da:

- *spoznajo in uporabljajo elektronske in spletne slovarje,*
- *pridobivajo podatke s spleta (spletne strani, video portali, družbena omrežja) in uporabljajo brskalnike in iskalnike v nemščini,*
- *jo uporabljajo za komuniciranje v nemščini in sodelovanje na daljavo (npr. s pomočjo e-pošte, e-telefona, spletnega socialnega omrežja, klepetalnice, video konference, bloga, foruma ipd.),*
- *pridobivajo gradivo o državah, v katerih govorijo nemško, in o Sloveniji iz tujih virov,*
- *izdelajo in objavljajo svoje izdelke in sporočila,*
- *predstavljajo svoje izdelke v nemščini (grafično, slikovno, pisno, zvočno, večpredstavno),*
- *se vključujejo v mednarodne mrežne projekte in šolska partnerstva.*

Uporabo digitalne tehnologije lahko vključimo tudi v razvijanje sporazumevalne zmožnosti v nemščini. Ta je opredeljena v UN za OŠ na strani 11.

2.4 Sporazumevalna zmožnost v nemščini

Cilj pouka nemščine je znanje jezika, ki je v tem učnem načrtu opredeljeno kot sporazumevalna jezikovna zmožnost. Sestavljajo jo jezikovna, pragmatična in sociokulturna zmožnost.

- *Jezikovna zmožnost se nanaša na glasoslovna, oblikoslovna, besedoslovna, skladijska znanja (védenja), besedilno raven in spretnosti (branje, poslušanje, govorjenje, pisanje) ter na zmožnost za uspešno sprejemanje/tvorjenje/posredovanje različnih vrst govorjenih in pisnih besedil v tujem jeziku.*

CILJ: Učenci spoznavajo jezikovni sistem nemščine in razvijajo zmožnost uporabe jezikovnih znanj za razumevanje in tvorjenje besedil.

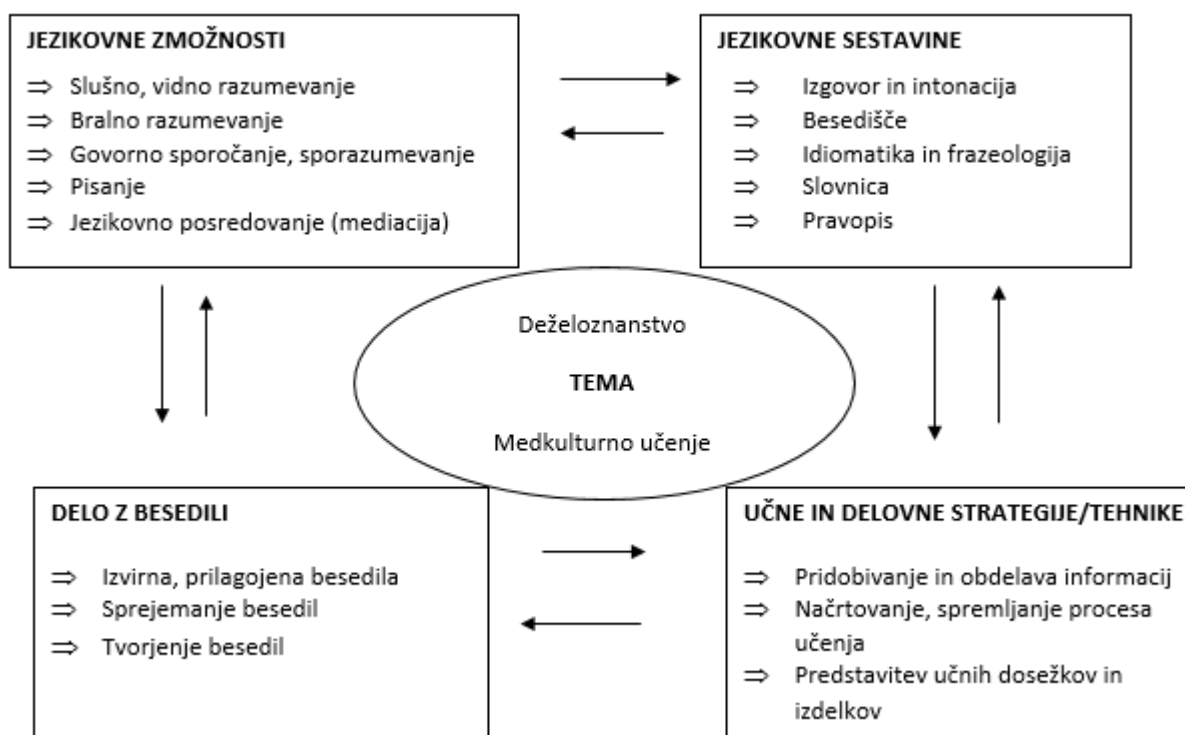
- Pragmatična zmožnost se izraža v ustrezni rabi jezikovnih virov in upoštevanju okoliščin pri sprejemanju/ tvorjenju besedil, kot so tekočnost govora, prilagodljivost govorcev, razumevanje in strukturiranje besedila.

CILJ: Učenci spoznavaajo in razumejo osnovne lastnosti besedil. Na podlagi teh znanj besedila pravilno interpretirajo oziroma tvorijo.

- Sociokulturna zmožnost je vez med sporazumevalnimi in drugimi zmožnostmi. Je pomemben dejavnik pri uzaveščanju in udejanjanju medkulturne komunikacije. Zajema upoštevanje socialnih norm, uporabo vljudnostnih vzorcev, kot so naslavljanje, oproščanje, prošnje; prilagajanje odnosov med različnimi skupinami, generacijami, spoli itd.

CILJ: Učenci spoznavaajo družbeno-jezikovna in družbeno-kulturna pravila sporazumevanja ter razvijajo strategije za ustrezno sporazumevanje.

Uporabo digitalne tehnologije vključimo v vsa področja (teme, jezikovne zmožnosti, jezikovne sestavine, delo z besedili, učne in delovne tehnike) sporazumevalne zmožnosti v nemščini. Ta področja pouka nemščine so v UN za OŠ opredeljena na strani 12.

Izbirni cilji so odlična priložnost za uporabo digitalne tehnologije pri pouku nemščine (UN, str. 21).

Učitelj določa izbirne cilje v okviru teh učnih vsebin in dejavnosti:

- delo z izvirnimi besedili (mladinski tisk, umetnostno besedilo, mladinska revija, film, popevka, spletna stran),
- ustvarjalne dejavnosti (šolsko glasilo, kreativno pisanje, gledališka uprizoritev, pisanje pesmi, pisanje scenarija, videoposnetek v zvezi s promocijo šole ali turistična promocija lastnega kraja itd.),
- uvajanje alternativnih dejavnosti (oblikovanje anketnih vprašalnikov, analiza, objava rezultatov raziskave in predstavitev izsledkov z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije; raziskave v okviru medpredmetnih povezav, projektne naloge itd.),

- kratke seminarske naloge, ki jih pripravljajo z uporabo priročnikov, poljudnoznanstvenih člankov in drugih izvirnih besedil v nemščini,
- učenje na daljavo s spletno učilnico, komunikacija z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (e-pošta, klepetalnica),
- občasno izvajanje drugih šolskih predmetov v nemščini,
- priprava na državna tekmovanja iz znanja nemščine: reševanje dodatnih jezikovnih nalog (obravnava zahtevnejših jezikovnih struktur, urejanje jezikovnih struktur v sistem), nalog iz pisnega sporočanja, branje daljšega literarnega besedila,
- obisk ustanov (npr. Goethejev inštitut, Nemška čitalnica, Avstrijska čitalnica).

Pri **didaktičnih priporočilih** je poleg osnovnih načel osredinjenosti na učenca, njegovo predznanje in izkušnje, njegovo aktivno vlogo pri učenju in učenje kot skupinsko delovanje zapisana tudi vloga digitalne tehnologije kot pomembnega dejavnika pri uresničevanju teh načel. Kot del didaktičnih priporočil je zapisana tudi uporaba informacijske tehnologije (str. 45).

5.5 Informacijska tehnologija

Učenci pri pouku tujega jezika razvijajo digitalno zmožnost tako, da je uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije v podporo ciljem pouka. S tem učenci pri pouku jezikov razvijajo zmožnosti:

- iskanja, zbiranja, obdelovanja in vrednotenja podatkov in informacij,
- komuniciranja in sodelovanja na daljavo,
- izdelave in objave gradiv,
- varne rabe ter upoštevanja pravnih in etičnih načel uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije pri pouku tujega jezika spodbujamo:

- zmožnost sporazumevanja v tujem jeziku (z uporabo spletnih storitev za komuniciranje, kot npr. e-pošta, socialna omrežja, blogi, spletna telefonija idr.),
- splošno razgledanost (prek iskanja informacij po spletu z različnih družbenih in predmetnih področij, uporabe elektronskih slovarjev, seznanjanja z aktualnimi dogodki v medijih itd.),
- razvijanje medkulturne zmožnosti (učenci se z glasbo, videoposnetki, pododdajami itd. soočajo z izvirnimi situacijami, spoznavajo kulturo, običaje, navade, nebesedno komunikacijo drugih kulturnih skupnosti itd.),
- besedno, glasovno in vizualno ustvarjalnost učencev (npr. izdelava stripov, spletnih strani in pododdaj z uporabo različnih spletnih aplikacij itd.),
- predstavljanje in objavljanje izdelkov učencev (grafično, slikovno, pisno, zvočno, večpredstavno),
- sodelovalno ustvarjanje znanja (npr. v mrežnih projektih IEARN, e-twinning, v mednarodnih šolskih partnerstvih itd.).

Vključevanje informacijsko-komunikacijske tehnologije v pouk je smiselno le, če ta prispeva k lažjemu razumevanju učnih vsebin, ohranjanju motivacije za učenje in izboljšanju učnih rezultatov. Učitelj naj pri načrtovanju pouka razmisli o prednostih, ki jih prinaša informacijsko-komunikacijska tehnologija, opredeli cilje, učno vsebino, načine preverjanja znanja in zmožnosti ter izbere primerno učno in programsko okolje.

A2

Izpis iz UN za GIM in kataloga znanja v SPI, SSI in PTI, vezan na uporabo digitalne tehnologije in vključevanje kompetenc pri predmetu nemščina

Učni načrt za nemščino na gimnazijah (2008)

V učnem načrtu za nemščino na gimnazijah (2008) je uporaba digitalne tehnologije vključena v razvijanje ključne kompetence za vseživljenjsko učenje, v t. i. razvijanje digitalne pismenosti (str. 8).

Digitalna pismenost

Dijaki/dijakinje razvijajo zmožnosti uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije tako, da:

- *jo varno in kritično uporabljajo pri učenju in sporazumevanju,*
- *na svetovnem spletu poiščejo podatke, ki jih ustrezno uporabijo (npr. vodeno internetno raziskovanje),*
- *uporabljajo spletne iskalnike v nemščini,*
- *tvorijo, oblikujejo in objavljajo elektronska besedila s pomočjo programov za oblikovanje besedila v tujem jeziku,*
- *uporabljajo elektronske slovarje in druga elektronska gradiva za učenje nemščine,*
- *na različne načine predstavijo svoje izdelke v nemščini (grafično, slikovno, pisno, zvočno, večpredstavno), ki se nanašajo na teme, obravnavane pri pouku,*
- *uporabljajo elektronske storitve za komuniciranje v nemščini (elektronska pošta, e-telefon, klepetalnice, blogi, forumi itd.),*
- *se vključujejo v mednarodne mrežne projekte.*

Učni načrt za nemščino na gimnazijah je zasnovan modularno, pri čemer sta za vsakega od sedmih modulov predvidena število ur in raven znanja, ki jo doseže dijak z zaključkom modula. Tako je za najvišji modul, t. i. modul I, potrebno 420 ur, dijak pa naj bi ob zaključku tega modula (gre za nemščino kot prvi tuji jezik) dosegel raven B2 po skupnem evropskem jezikovnem okviru. Najštevilnejši je trenutno na gimnazijah t. i. modul III (začetni drugi tuji jezik), ki obsega 420 ur pouka in predvideno raven znanja B1. Glede na prevladujoče učenje nemščine kot drugega tujega jezika v osnovnih šolah je na gimnazijah najbolj zastopan modul II, pri katerem gre za nadaljevalno učenje drugega tujega jezika in pri katerem je predvideno znanje dijakov ob koncu gimnazije med ravnema B1 in B2.

Digitalna tehnologija je v predlogu UN za gimnazije integrirana tudi v operativne cilje pouka nemščine. Eksplicitno so predstavljeni v nadaljevanju, implicitno pa so vključeni tudi v ostalih ciljih.

Modul VI:

- *tvorijo kratko besedilo s pomočjo predloge ((e-)sporočilo, vabilo, pozdravi s počitnic itd.),*
- *pri ugotavljanju pomena neznanih izrazov uporabljajo knjižni ali elektronski slovar.*

Modul V:

- *pri ugotavljanju pomena neznanih izrazov uporabljajo (elektronski) slovar, sobesedilne in slovnične kazalce,*

- s pomočjo učiteljevih/učiteljičinih navodil poiščejo zelene podatke na svetovnem spletu in uporabljajo (elektronska) gradiva za pridobivanje novega besedišča in razvijanje jezikovne zmožnosti.

Modul IV:

- poizvedujejo, pridobivajo podatke iz virov v nemščini in jih posredujejo drugim,
- predstavijo vsebine v okviru obravnavanih tem, pri čemer uporabljajo tudi elektronske prosojnice.

Modul III:

- poizvedujejo, pridobivajo podatke, jih posredujejo drugim, pri tem uporabljajo tudi spletne iskalnike v nemščini.

Modul I:

- obvladajo različne strategije iskanja in vrednotenja virov v nemščini,
- upoštevajo pravorečna in pravopisna pravila,
- obvladajo različne strategije učenja nemščine,
- samostojno izvedejo vnaprej pripravljene daljše predstavitve o tematikah z različnih področij (npr. referat, poročilo, predstavitev projekta itd.) in pri tem učinkovito uporabljajo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo.

Katalog znanja za tuji jezik v SPI, SSI in PTI (2011)

Opredelitev predmeta prvi tuji jezik (str. 4):

Pouk tujih jezikov je glede na globalizacijske procese pred novimi izzivi, saj mora dijake poleg razvijanja jezikovnih zmožnosti pripraviti tudi na stike z drugimi kulturami. Pouk tujega jezika se zato temu prilagaja, uvaja sodobne pristope, informacijsko in komunikacijsko tehnologijo ter uporabne in življenjske učne vsebine, ki so v sozvočju z dijakovimi osebnimi in poklicnimi interesi.

/.../

Dijak se usposablja za govorne in pisne stike s tujci oz. ljudmi, s katerimi sobiva v svojem okolju, pridobiva podatke iz tuje literature (pisni in drugi viri) tudi s pomočjo elektronske pošte in svetovnega spleta.

Didaktični vidiki – Komunikacijski vidik (str. 4):

/.../

Jezik je sredstvo za sporazumevanje, usvajanje, povezovanje in poglobljanje novih, tudi nejezikovnih učnih vsebin. Za spodbujanje motivacije je nujna uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Socialna zmožnost (str. 8):

Se odraža v dijakovi zmožnosti tvornega sodelovanja v skupini. Z različnimi dejavnostmi, kot so projektno delo, projektno delo na daljavo, skupinsko delo, delo v paru, didaktično osmišljena uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije (npr. elektronske pošte, klepetalnic ipd.), spodbujamo socialne veščine. Pri tem dijak razvija sposobnost prilagajanja drugim ter gradi motivacijo za učenje in timsko delo.

/.../

Informacijska zmožnost (str. 8):

Dijak razvija zmožnosti uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije predvsem za:

- varno, kritično in odgovorno rabo pri učenju in sporazumevanju,
- iskanje zelenih podatkov,
- predstavitve lastnih izdelkov v okviru svojega strokovnega področja (grafično, slikovno, pisno, zvočno, večpredstavno),
- oblikovanje preproste računalniške preglednice, uporabo enostavnih funkcij za izdelavo grafa, uporabo urejevalnika besedil ipd.,
- vključevanje v mednarodne projekte.

Strategije sprejemanja besedil (str. 10):

(Dijak) /.../ Zna poiskati zelene informacije v (e-)slovarju, priročniku ali drugem viru.

Izhodiščne besedilne vrste (str. 11):

- *e-besedilo*
- *multimedijska predstavitev*
- *spletna stran*

Opomba: navedene so le besedilne vrste, pri katerih je izrecno razvidno, da gre za besedila v e-obliki. Nujno pa je tudi ostale besedilne vrste, navedene v tem razdelku kataloga znanja razumeti tako, da lahko nastopajo tudi v elektronski obliki (npr. oglas, življenjepis, novica).

Tematska področja (str. 13, 14):

Poklicno (strokovno) področje

/.../

Informacijsko-komunikacijska tehnologija

[oprema, naprave, odgovorna raba interneta]

/.../

Operativni cilji (str. 16, 19):

Ob zaključku izobraževalnega programa dijak v tujem jeziku zmore:

/.../

- *tvoriti kratko (e-)besedilo s pomočjo predloge; oglas, opozorilo,*

/.../

- *s pomočjo učiteljevih navodil poiskati podatke s strokovnega področja na svetovnem spletu (katalogi izdelkov in storitev); uporabljati (e-)gradiva in priročnike za pridobivanje informacij in novega besedišča v drugem jeziku,*

//.../

- *oglaševati izdelek ali storitev (tisk, radio, TV, spletna stran) in pri predstavitvi uporabljati nekatere vizualne učinke,*

/.../

- *vkjučevati se v preprost razgovor (tudi telefonsko, s pomočjo spleta) s sovrstnikom, stranko/pacientom/gostom, pri tem spoznavati in upoštevati družbene dogovore pri poslovnih stikih (naslavljanje, sprejem stranke, vljudnostni vzorci),*

/.../

Minimalni standardi znanja (str. 21):

Pri branju besedil z znano tematiko dijak ...

- *zna uporabljati (e-)slovar – poišče ustrezni izraz (sopomenko, protipomenko, nadpomenko),*

/.../

Dijak

- *pri pisanju uporablja in navaja vire ter zna uporabiti (e-)slovar,*

/.../

Komunikacijski pristop (str. 21):

...

Pomembno je, da učitelj pri pouku

/.../

- *z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije in z različnimi metodami oziroma oblikami dela učence seznanja z učnimi strategijami; ti nato oblikujejo lastne učne strategije glede na učni in spoznavni stil, sposobnosti, interes in izkušnje,*

/.../

Pouk tujega jezika stroke (str. 22):

/.../

Izbrana strokovna avdiovizualna gradiva (besedilo, slika, film, tonski zapis) so po vsebini in vrsti za stroko značilna in razvijajo poklicno motivacijo. Obravnavajo teme, ki so uporabne za več sorodnih strokovnih področij hkrati, s čimer omogočimo večjo prehodnost med strokovnimi področji ter boljše prilagajanje trgu delovne sile (npr. vsakdanji materiali in njihove lastnosti, varstvo pri delu, zaščitna sredstva, organizacija podjetja itd.).

Učiteljem priporočamo, da si upoštevajoč poklicno usmeritev šole izdelajo stalne zbirke strokovnih besedil z vajami v skladu z gornjimi navodili, ki pa jih vsaj enkrat letno aktualizirajo. Prav tako priporočamo, da si pripravijo manjšo zbirko naslovov multimedijskih gradiv, ki jih je mogoče poslušati oz. si jih ogledati na svetovnem spletu.

B

Dodatni didaktični napotki za uporabo digitalne tehnologije pri predmetu nemščina

B1

Pregled izbranih (možnih) dejavnosti učencev/dijakov z osmišljeno uporabo digitalne tehnologije pri predmetu nemščina

1. Poslušanje

- Deutsche Welle – portal z video in avdio prispevki na ravneh od A2 do C1:
<https://www.dw.com/de/>
- TEDEd – portal z video prispevki z dodanimi nalogami: <https://ed.ted.com/>
- Easy german – video in avdio prispevki na Youtubu:
<https://www.youtube.com/watch?v=QVn4JNiMkDU>
- SlowGerman – podcasti, počasi govorjena besedila na ravneh od A2 do B2:
<https://slowgerman.com/>

Poslušanje za mlajše učence (1. VIO) (avtorica nabora virov Valerija Šijanec)

Otroške pesmi:

- Guten Tag Lied: <https://www.youtube.com/watch?v=hTYGKcvEPOw>
- Guten Tag sagen alle Kinder: <https://www.youtube.com/watch?v=TDnnVLeYxDg>
- So ein schöner Tag: <https://www.youtube.com/watch?v=DDu5n9-ZkRE>
- Aramsamsam: <https://www.youtube.com/watch?v=LFKGZRne2Ag>
- Tschu Tschu Wa: <https://www.youtube.com/watch?v=V5T8Zf-0R0c>
- Hallo Hallo, schön dass du da bist: <https://www.youtube.com/watch?v=lgF3YiYDoR4>
- Kopf und Schulter, Knie und Fuß: <https://www.youtube.com/watch?v=vyTNUVCdUzw>
- Zahlen lernen bis 20: <https://www.youtube.com/watch?v=6x0LzvsK2LM&t=13s>
- Das Lied über Tiere: https://www.youtube.com/watch?v=0ARm654fM_A&t=39s
- Old McDonald hat ne Farm: <https://www.youtube.com/watch?v=dwMxNqIAqd4>
- Baby Hai Lied: <https://www.youtube.com/watch?v=hnyjrVuZYbc&t=31s>
- Finger Familie: https://www.youtube.com/watch?v=_4zQlfcJf0Y
- Wo ist meine Mama?: <https://www.youtube.com/watch?v=2Pjg7h13z2U>
- Das große goldene Liederfibel:
<https://www.youtube.com/watch?v=SPsbAzNjke4&list=PLTZAEXyjHP6HBiCWCUAvuD04sCULn9hN>
- Kinderlied: Schnee-Winter: <https://www.youtube.com/watch?v=xQ32PQYXWSA&t=1s>
- Das Wochentagelied: <https://www.youtube.com/watch?v=A7JPo9baLnQ>
- Die Jahresuhr: <https://www.youtube.com/watch?v=WJ0uJo5kJO4>
- Familiensport/Wir bewegen uns: <https://www.youtube.com/watch?v=C0P-Se15CJg>
- Schnappi, das kleine Krokodil:
<https://www.youtube.com/watch?v=Oe3FG4EOgyU&list=RDX6CkQkcY1cs&index=7>
- Das Obstlied: https://www.youtube.com/watch?v=-kc3_Cdsmlc

- Das Gemüselied: <https://www.youtube.com/watch?v=164cpMx0YIU&t=108s>
- Stampf und Klatsch: <https://www.youtube.com/watch?v=XO-jWM7Lo9w>
- Das ABC Lied: <https://www.youtube.com/watch?v=HgX0RTx0aFg>
- Alle meine Entchen: <https://www.youtube.com/watch?v=TBt6edKINj4>
- Fünf kleine Fische: <https://www.youtube.com/watch?v=p51c5g1iNzw>
- Grün, grün, grün sind alle meine Kleider:
<https://www.youtube.com/watch?v=AGrsasgsFuQ>
- Es war eine Mutter: <https://www.youtube.com/watch?v=iY6S4a4zvrM>
- Körperteil Blues: <https://www.youtube.com/watch?v=iXFAunwnlxE>
- Fünf kleine Affen: <https://www.youtube.com/watch?v=dTPRvfGMsIM>
- Die Affen rasen durch den Wald: <https://www.youtube.com/watch?v=Tr-Qq00rvQ4>
- Itze Bitze Spinne: <https://www.youtube.com/watch?v=QHHLsrxtX48>
- Advent, Advent ein Lichtlein brennt: https://www.youtube.com/watch?v=_1V_u9LZsh4
- Tuuut-tuuut-eins-zwei-drei: <https://www.youtube.com/watch?v=w878LueRuU4&t=16s>
- Ein großer, ein runder, ein roter Luftballon:
<https://www.youtube.com/watch?v=tECPRjBSD3A>
- Das ist gerade, das ist schief: <https://www.youtube.com/watch?v=rJWZhitXWzI>
- Meine Hände sind verschwunden: <https://www.youtube.com/watch?v=wtJGAJrvFu8>
- Wenn du fröhlich bist: <https://www.youtube.com/watch?v=AbhqEtDMBzg>
- Ene mene miste, es rappelt in der Kiste: <https://www.youtube.com/watch?v=jfzDq-2iWmQ>
- Wer hat den Keks aus der Dose geklaut?:
<https://www.youtube.com/watch?v=oH7gpBpaDKc>
- Deutsch mit Felix und Franz: https://www.youtube.com/results?search_query=felix+und+franzi
- DeutschMusikBlog: <https://deutschmusikblog.de/>

2. Govorjenje

- Snemanje govornih dejavnosti z mobilnikom ali tablico, npr. predstavitev sebe, družine, najljubšega hobija, junaka iz računalniške igrice, in objava na [video portalu](#)
- Snemanje ene in več govornih dejavnosti z uporabo programa za snemanje, urejanje in montiranje zvoka (*Audioboo, Audacity, Movie Maker* ipd.)
- Video karaoke (dijaki/učenci si ogledajo posnetek, potem v različnih vlogah imitirajo določene osebe in vadijo tekoči govor, npr. DW Nicos Weg A1-Folge1:
<https://www.youtube.com/watch?v=dC6ZGLzdaTs&t=2s>
- Govorni opis slike v aplikaciji *Voicethread*; svoj izdelek deli učenec/dijak z učiteljem, ki mu lahko da takoj povratno informacijo v aplikaciji pri njegovem zvočnem posnetku; primerna vaja za ustni izpit pri predmetu nemščina na maturi:
<https://voicethread.com/register/>

2.1 Govorjenje za nemščino kot drugi tuji jezik v osnovni šoli (avtorici izbora virov Mojca Velušček in Mojca Pacek)

- Snemanje radijskih prispevkov, oddaj, radijskih iger ali zvočna predstavitev leposlovja s snemalnikom zvoka ali alternativno z mobilnim telefonom
- Deutsch mit Hans Hase – pripovedovanje besedil ob plakatu:
<https://www.goethe.de/de/spr/unt/kum/dki/kuv.html>

Kratki videoposnetki

2. VIO:

Deutsch lernen A1.1: <https://www.youtube.com/watch?v=5ptmC5GWaqq>

Deutsch lernen: <https://www.youtube.com/watch?v=nztPPxpkEfQ>

3. VIO:

GERMAN LESSON

Deutsch lernen mit Dialogen: [https://www.youtube.com/watch?v=qI7J-](https://www.youtube.com/watch?v=qI7J-srh6iA&list=PLvGPylmSp7lo4_Agu_AmCxPn8u-mhrJNt)

[srh6iA&list=PLvGPylmSp7lo4_Agu_AmCxPn8u-mhrJNt](https://www.youtube.com/watch?v=qI7J-srh6iA&list=PLvGPylmSp7lo4_Agu_AmCxPn8u-mhrJNt)

https://www.youtube.com/watch?v=qI7J-srh6iA&list=PLvGPylmSp7lo4_Agu_AmCxPn8u-mhrJNt

Youtube kanal

3. VIO:

Easy German: <https://www.easygerman.org/>

Hallo Deutschschule:

<https://www.youtube.com/c/HalloDeutschschuleZ%C3%BCrich/featured>

Izdelava gradiv za utrjevanje

Gradiva za rebus: <https://www.festisite.com/rebus/>

Minibücher – izdelava mini knjig: <https://www.minibooks.ch/>

Triminos: <http://schule.paul-matthies.de/Trimino.php>

3. VIO:

Gradivo za dialoge: <https://booksbaum.de/daf-materialien/>

3. Branje

Branje ob podpori slušnega posnetka. Nekaj primerov:

- Deutsch lernen A1-A2 mit Geschichten: <https://www.youtube.com/watch?v=l83i4TRKzLI&t=1222s>
- Deutsch lernen B1-B2 mit Geschichten: <https://www.youtube.com/watch?v=y9pc9e4gv2Y>
- Geschichte für Anfänger: <https://www.youtube.com/watch?v=Ez0QyozJbEU&t=163s>
- Geschichte für Niveau B1: <https://www.youtube.com/watch?v=Smkhx8CqWM>

Aplikacija za določanje ravni po SEJU v besedilih: *Language Level Evaluator* v besedilu prešteje besede in določi raven po SEJU; <https://lle.derdiedaf.com/>

4. Pisanje

- Pisno izražanje mnenja in komentiranje v razrednem blogu, npr. v okolju WordPress: <https://wordpress.com/>
- V forumu spletnih učilnic Moodle <https://ucilnice.arnes.si/> – opis slike, oddaja komentarjev, postavljanje vprašanj, izražanje mnenj ipd.
- Pisanje in pošiljanje razglednic online: učenec si izbere motiv oz. razglednico, napiše besedilo in jo lahko deli online ali pošlje na e-mail; www.kisseo.de
- Ustvarjanje svojega spletnega portfolija: učenci si npr. v Google Sites oblikujejo svoj spletni portfolijo (spletna stran) po predlogi, ki jo da učitelj ali si jo zamislijo sami, potem pa pri

vsakem tematskem sklopu napišejo in objavijo sestavek, strip idr. – naloge iz razreda; www.sites.google.com

– Pisanje člankov za časopis, ki dobijo obliko članka v tiskani obliki in jih lahko tako tudi natisnemo; <https://www.fodey.com/generators/newspaper/snippet.asp>

- www.storyboardthat.com – dijaki lahko ustvarijo svoj strip na določeno temo
- www.bookcreator.com – aplikacijo (Chrome) lahko uporablja učitelj ali dijak za predstavitev

5. Besedišče

- Uporaba spletnih slovarjev in besedilnih korpusov pri razumevanju in tvorjenju besedil ter učenju besedišča in slovnice (slovar *Duden*, *Ponsov slovar nem-slo/slo-nem*; [Leo dict nem-ang](#); [Fran](#), [Termania](#), [Evroterm](#), [Evrokorpus](#), [Slovarji Najdi.si](#), [SSKJ](#) idr.). Primer iz slovarja [Leo](#): učenci primerjajo angleške in nemške frazeme z besedo day/Tag, poslušajo izgovorjavo in ugotavljajo podobnosti in razlike med obema jezikoma.
- Učenje in utrjevanje besedišča ob poslušanju nemško-angleškega slovarja besed in povedi na različne teme – Deutschtrainer DW: <https://www.dw.com/en/learn-german/deutschtrainer-ektionen/s-32897>
- Izdelajo skupni slovar v spletni učilnici.
- Inovativno uporabijo podcaste, video posnetke (*Voicethread*, *Audioboo* idr.) (gl. gradivo Odprte učilnice Sirikt 2103: Podcasti pri pouku tujih jezikov <http://www.scoop.it/t/sirikt-2013-odprte-ucilnice-podcasti-pri-pouku-tujih-jezikov> (22. 3. 2016)).
- Učenje in utrjevanje besedišča z aplikacijo Quizlet: <https://quizlet.com/>
- Dijaki sestavijo kviz o predelani snovi/besedišču <https://create.kahoot.it/> ter ga delijo (Play in challenge); priporočljivo je, da ga dajo učitelju pred tem v pregled, da popravi morebitne nepravilnosti.
- S pomočjo aplikacije <https://www.linguee.de/>, ki je kombinacija slovarja in spletnega brskalnika, lahko učenci poiščejo primere uporabe posameznih besed v različnih kontekstih.
- Uporaba spletnega orodja za ustvarjanje miselnih vzorcev z besediščem na določeno temo ali tudi za besedotvorje; <https://coggle.it/> – primer za temo Wohnen: <https://coggle.it/diagram/Xoco0qgqP4akAaE4/t/wohnen>
- Aplikacija Goethe Instituta za učenje besed [Lern Deutsch – Die Stadt der Wörter](#); učenci si lahko ustvarijo svojega avatarja in z njim obišejo svet besed v dvodimenzionalnem mestu, kjer rešujejo različne naloge v vsakdanjih situacijah (npr. v restavraciji, ogled mesta ipd.): <https://www.goethe.de/de/spr/ueb/led.html>
- <https://www.hangmanwords.com/create> – obešanje (besede ali fraze zapišeš vedno v novo vrstico in deliš link), npr. Thema Kleidung <https://www.hangmanwords.com/play/custom-S2xlaWRlciUyMG1hY2hIbiUyMExldXRIJTBBSG9zZW50ciVDMYVBNGdlciUwQUclQzMIQkNydvGsJTBbQkgIMEFkaWUIMjBib3NIJTlwYW5oYWJlbg==>

6. Slovnica

- Preverijo oblike spreganja nemških glagolov na <http://verben.woxikon.de/verbformen/haben.php>
- <https://languagetool.org/de/> Grammatik, Stil und Rechtschreibung überprüfen
- Učitelj sestavi preverjanje v Microsoft Office 365 Forms, Google Forms ali Arnes 1ka (<https://1ka.arnes.si/>).
- Spletni slovar www.duden.de ponuja možnost popravljanja besedila ali stavkov (slovnica in pravopis).
- <https://konjugator.reverso.net/konjugation-deutsch.html> – glagoli, spregani v povednem in pogojnem naklonu, v različnih časih in tudi kot deležniki

7. Sodelovalno učenje

- Sodelovalno učenje in projektno delo s spletnimi orodji, ki omogočajo skupno rabo (*Google Drive, OneDrive, Evernote, Inklewriter, Isuu, Scribd, Padlet, Kahoot* idr.)
- Z aplikacijo <https://trypingo.com/> postavimo vprašanje za učno skupino, časovno omejimo odgovore in skupaj evalviramo rezultate.
- <https://www.stirnraten.de/> je aplikacija, s katero lahko učenci individualno ali skupinsko ugibajo izbrane besede.

<https://quizwhizzer.com/> – Učitelj lahko izbere različne predloge za igre in sestavi kviz, ki ga lahko učenci/dijaki igrajo v šoli ali rešijo kot domačo nalogo.

8. Projektno delo

- Ksenija Bračič Bračko: Spletna pustolovščina – Webquest; Sirikt 2018, str. 136: <https://www.zrss.si/digitalnahnjiznica/SiriktZbornik2018/>
- Brigita Barbarič: »MEDIENKOFFER« etwinning projekt v osnovni šoli; Sirikt 2016, str. 178: <https://www.zrss.si/digitalnahnjiznica/zbornik-sirikt2016/>
- Urška Godler in Katja Gajšek: Kako povezati neobvezna izbirna predmeta – nemščino in film; Sirikt 2015, str. 140: <https://www.zrss.si/pdf/Zbornik-SIRIKT2015.pdf>

9. Medpredmetno povezovanje

- <https://berlinhistory.app/> – Aplikacijo BerlinHistory lahko uporabimo za medpredmetno povezovanje z zgodovino in raziščemo zgodovinske dogodke (individualno ali skupinsko delo), vadimo orientacijo v mestu, opis zgodovinskih fotografij in besedišče na temo Nemčija.
- <https://de.actionbound.com/> – Učitelj pripravi npr. kviz Po domačem mestu, dijaki v paru ali skupini skenirajo QR kodo in raziskujejo mesto ter opravljajo dane naloge (predstavijo določeno znamenitost in se posnamejo, naredijo fotografijo, poiščejo naslednjo točko ipd.).
- Izdelava spletne strani pri projektne delu ali izdelava spletnega glasila v sklopu <http://splet.arnes.si/> (navodila za tehnično izvedbo: <https://www.321.si/>)

10. Orodja za pripravo in izvedbo pouka (na daljavo) za učitelja

- Oblikovanje miselnih vzorcev, pojmovnih map, različnih nalog, razlagalnih videov (*Simple Mind, X-Mind, Creately, Coggle, Freemind*, <https://learningapps.org/>, <https://www.mysimpleshow.com/>, <https://www.mentimeter.com>)
- Izdelava interaktivnih nalog in vsebin s pomočjo H5P vtičnika: <https://h5p.org/>
- Sodelovanje na spletnem kvizu pri spoznavanju jezikov, npr. na [kvizu](#) Evropskega centra za moderne tuje jezike
- Uporaba socialnih medijev za izobraževalne namene (*Twitter, Facebook, Scoop.it!*)
- Spletna učna okolja:
 - Microsoft Office 365 oz. MS Teams
 - Spletne učilnice Moodle
 - Google Classroom
- Spletne strani za učitelje:
 - <https://www.wb-web.de/material/lehren-lernen/welche-funf-tools-mochte-ich-fur-die-wortschatzarbeit-nicht-missen.html>
 - <https://medienbildung-muenchen.de/beitrag/linkliste-daz-daf>
 - <https://www.lehrer-online.de/fokusthemen/dossier/do/e-learning-zu-hause-lernen-und-kommunizieren-trotz-unterrichtsausfall/>
 - <https://www.cornelsen.de/empfehlungen>
 - <https://veranstaltungen.cornelsen.de/>
 - <https://www.hueber.de/webinare>
 - <https://frolleinflow.com/online-lernen-und-lehren/>
- Videokonferenčna srečanja z dijaki/učenci:
 - <https://vid-reservation.arnes.si/>
 - <https://arnes-si.zoom.us/>
 - <https://teams.microsoft.com/>
 - <https://www.tutorcompass.de/online-unterricht-skype-google-zoom/>
 - Alternativen zu zoom
 - <https://info.gwdg.de/news/neues-videoconferencing-tool-bigbluebutton/>
 - <https://lingvico.net/online-tools-fuer-den-unterricht/>
 - <https://www.adobe.com/products/adobeconnect.html>

Viri, gradiva, aplikacije za pouk nemščine v osnovni šoli (avtorica Valerija Šijanec)

Zbiranje in skupna raba spletnih zapiskov: <https://wakelet.com/>

Spletne aplikacije za pouk

- **Kahoot** – za izdelavo kvizov: <https://kahoot.com/>
- **Learningapps** – za izdelavo interaktivnih nalog za učenje: <https://learningapps.org/>
- **Quizlet** – za izdelavo kvizov: <https://quizlet.com/>
- **Quizizz** – za izdelavo kvizov: <https://quizizz.com/>
- **Wordwall** – za izdelavo interaktivnih vaj: <https://www.wordwall.net/>
- **QR Code generator:** <https://www.qr-code-generator.com/>
- **Wortwolken:** <https://wordart.com/>
- **Wortwolke Generator:** <https://www.wortwolken.com/>
- **Govoreči Avatari:** <https://www.voki.com/>
- **Mysimpleshow** – izobraževalni posnetki (za izdelavo kratkih predstavitev): <https://www.mysimpleshow.com/>
- **Minibücher** – izdelava mini knjig: <https://www.minibooks.ch/>
- **Whiteboard:** <https://draw.chat/>
- **Orodja za interaktivno tablo:** <https://www.classroomscreen.com/>
- **Educandy** – za izdelavo interaktivnih vaj: <https://www.educandy.com/>
- **Makebeliefscomix** – za izdelavo stripov: <https://www.makebeliefscomix.com/>
- **Stripcreator** – za izdelavo stripov: <http://www.stripcreator.com/make.php>
- **Kolo sreče:** <https://wheeldecide.com/> <https://wheelofnames.com/>
- **Padlet** – sodelovalno spletno okolje: <https://padlet.com/>
- **Prezi** – spletno predstavitevno orodje: <https://prezi.com/>
- **Mind Mapping online** – za izdelavo miselnih vzorcev:
 - <https://bubbl.us/v3/home.php>
 - <https://mind42.com/>
 - <https://www.wisemapping.com/>
 - <https://www.mindmeister.com/>
- **Kurze Links.de** – krajšanje URL naslovov: <https://kurzelinks.de/>
- **XWords** – za izdelavo interaktivnih križank: <https://www.xwords-generator.de/de>
- **Learning Snacks** – za izdelavo interaktivnih vaj: <https://learningsnacks.de/>
- **ZUMpad** – sodelovalno spletno okolje: <https://zumpad.zum.de/>
- **Loom** – orodje za snemanje zaslona: <https://loom.com/>

Slikovno e-gradivo:

- <https://www.clipart.com/>
- <https://unsplash.com/>
- <https://www.pixelio.de/>
- <https://pixabay.com/>

Izdelava gradiv za utrjevanje:

- **Triminos:** <http://paul-matthies.de/Schule/Trimino.php>
- **Rebus:** <https://www.festisite.com/rebus/>
- **Slikovne uganke:** <https://www.jigsawplanet.com/>
- **Gradivo za dialoge:** <https://booksbaum.de/daf-materialien/>
- **Liveworksheets** – izdelava interaktivnih učnih listov: <https://www.liveworksheets.com/>
- **Uhrzeitgenerator:** <https://www.oliverboorman.biz/projects/tools/clocks.php>
- **Bingo Card Generator:** <https://bingobaker.com/>

Spletne vaje za utrjevanje:

- https://interaktivne-vaje.si/02_osnova/predmeti_meni/nemscina_meni_4_9.html
- <https://www.aufgaben.schubert-verlag.de/>
- <https://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/>

- <https://kg3.de/mathe/uhr/uhr0.htm>
- <https://maths.cilenia.com/de/clock#settings>
- <https://deutschlernen-blog.de/blog/2014/03/27/hortexte-von-audio-lingua/>
- <https://www.toporopa.eu/de/>
- <http://simsalabim.reinke-eb.de/>
- <http://www.lehrerlenz.de/>

Učni listi za utrjevanje:

- <https://www.derdiedaf.com/unterrichtsmaterial/>
- <https://www.4teachers.de/>
- <https://de.islcollective.com/>
- <https://www.pinterest.com/>
- <https://www.unterrichtsmaterial-schule.de/>
- <http://suchsel.bastelmaschine.de/experten-modus.html>
- <https://www.grundschulkoenig.de/>

TV serije in oddaje:

- Bibi & Tina
- Kviz 1, 2 oder 3
- Biene Maja
- Die Sendung mit dem Elefanten
- Die Sendung mit der Maus

E-gradiva za pouk:

- <https://www.hueber.de/shared/uebungen/schritte/>
- <https://www.lingonetz.de/>
- <https://www.blinde-kuh.de/index.html>
- <http://www.kidsweb.de/>
- <https://www.kindernetz.de/>
- <https://www.wdrmaus.de/>
- <https://www.barbapapa.com/die-familie-barbapapa-de/>
- <https://www.benjaminbluemchen.de/>
- <http://e-gradiva.com/dokumenti/E-DIDAKLA/namigi.php>
- <https://teddylingua.de/>
- <https://www.verbformen.de/>
- <https://der-artikel.de/>
- <https://deutsch.info/sl/grammar>
- <https://reflejarte.es/DeutschamStrand/de/>

B 2

Seznam obstoječih e-gradiv in e-storitev za predmet nemščina oz. dostop do njih

Arnes – Akademsko in raziskovalno mrežo Slovenije

Zagotavlja omrežne storitve za organizacije na področju raziskovanja, izobraževanja in kulture. Omogoča spletno pošto, Arnes učilnice, FileSender, Arnes Splet, Planer, Arnes Video, Arnes VID, Arnes Zoom, Oblak 365. Med drugim ponuja seminarje za uporabo spletnih storitev in informacije glede spletne varnosti.

Zavod RS za šolstvo

- Študijske skupine za učitelje nemščine v **osnovni šoli** (ključ za prvi vpis: nemo) – [forum za izmenjavo izkušenj](#) ter odložišče učnih gradiv, [kažipot primerov](#) pouka nemščine na daljavo
- Študijske skupine za učitelje nemščine v **srednji šoli** (ključ za prvi vpis: nems) – [forum za izmenjavo izkušenj](#), [odložišče gradiv](#), [videovodiči za uporabo Moodlea](#) pri pouku, [kažipot primerov](#) pouka nemščine na daljavo
- Arhiv nalog iz tekmovanja devetošolcev v znanju nemščine: na spletni strani [ZRSS/tekmovanja](#) in v SU za študijske skupine na [povezavi](#)
- Pedagoški forum ZRSS ob evropskem dnevu jezikov – [povezava](#)

E-učbeniki za NEMŠČINO

Za pouk nemščine kot drugega tujega jezika so izdelani za 7., 8. in 9. razred osnovne šole ter 1. letnik gimnazij na <https://eucbeniki.sio.si/>.

Nemščina 7
i-učbenik za nemščino kot izbirni predmet v 7. razredu OŠ

Nemščina 8
i-učbenik za nemščino kot izbirni predmet v 8. razredu OŠ

Nemščina 9
i-učbenik za nemščino kot izbirni predmet v 9. razredu OŠ

Nemščina 1
i-učbenik za nemščino kot drugi tuji jezik v 1. letniku gimnazij

Inovativna pedagogika 1:1

Videovodiči za uporabo Moodlea pri pouku

- [Kako ustvarim kviz v Moodleu](#)
- [Ustvarimo podatkovno zbirko v Moodleu](#)
- [Ustvarimo nalogo v Moodleu](#)
- [Enostavno ocenjevanje v Moodleu](#)
- [Kje najdem banko vprašanj in jih razvrstim v različne kategorije](#)
- [Napredne oblike vrednotenja in povratne informacije v Moodleu: Navodila za vrednotenje](#)

Evropski center za moderne jezike Sveta Evrope

- **ICT-REV**, nabor in opis spletnih orodij in odprtih izobraževalnih virov za pouk jezikov; Svet Evrope, Evropski center za moderne jezike:
<https://www.ecml.at/Resources/InventoryofICTtools/tabid/1906/language/en-GB/Default.aspx>
- Skrinja zakladov za pouk jezikov na daljavo – [povezava](#)
- [Evropski dan jezikov](#)
- Gradiva in viri iz projektov:
 - Matrica kakovosti za uporabo SEJO – [A quality assurance matrix for CEFR use](#)
 - Načrt podpore šolam pri razvoju učnega jezika – [A roadmap for schools to support the language\(s\) of schooling](#)
 - Skupnosti akcijskega raziskovanja za učitelje jezikov – [Action research communities for language teachers](#)
 - Razvoj jezikovne ozaveščenosti pri nejezikovnih predmetih – [Developing language awareness in subject classes](#)
 - Digitalna pismenost za poučevanje in učenje jezikov – [Digital literacy for the teaching and learning of languages](#)
 - Vodnik k učiteljevim kompetencam za jezike v izobraževanju – [Guide to teacher competences for languages in education](#)
 - Navdihujoče zgodnje učenje tujih jezikov – [Inspiring language learning in the early years](#)
 - Jezik pri delu: orodja za profesionalni razvoj – [Language for work: tools for professional development](#)
 - Jezikom prijazna učna okolja [Learning environments where modern languages flourish](#)
 - Promocija kakovosti pri poučevanju v znakovnem jeziku – [Promoting excellence in sign language instruction](#)

Priporočila za pouk na daljavo

- Manj je več.
- Korak za korakom.
- Aplikacije so samo orodja.
- Raziskujte.
- Ne če, ampak kako bom uporabil/-a nekaj novega.
- Ne pretiravajte z aplikacijami.
- Prepustite delo učencem/dijakom.
- Dovolite si, da vas tudi učenci/dijaki kaj naučijo.
- Delite svoje znanje z drugimi učitelji.
- Vključite faze napetosti in sproščenosti.
- Ne podcenjujte oziroma precenjujte znanja učencev/dijakov.
- Uživajte v svojem delu.